עין משפט נר מצוה

יב א מיי' פי"ח מהל' גירושין הלכה עז סמג עשין נ עוש"ע אה"ע סימן קנה סעיף י: יג ב עוש"ע שם סימן קנג סעיף יג:
יד ג מיי' פי"ח מהל' גירושין הלכה עז סמג עשין שם עוש"ע שם סימן קנה סעיף י: טור ד מיי' פ"ז מהלכות יבום הלכה יב סמג עשין נח עוש"ע שם סימן קנג סעיף טז:

מסורת הש"ס

אלמא אתי מיאון ומבטל גיטא ורמינהי הממאנת באיש כו'. (י) מנופה דסיפא הוה מצי לאקשויי דמאי טעמא אמרינן כל שיוצאה ממנו בגט אסורה ואמאי לא אמרינן אתי מיאונה ומפקע קידושי שני והוי כמו שזיקתה אחר גירושין דמותרת לחזור לו כדתנן בפ"ב דסוטה (דף יח: ושם) אלא ניחא ליה לאקשויי רישא אסיפא: (כ) **אזיל** ומשכב ומייתי לה. אבל לא ניחא ליה למימר דאתי' ליכא גט לא יחזיר דלמא אזיל ומשכב לה (תחתיו) דהא כיון דליכא למיתב למידי לא גזרינן: **אמר** ר' אלעזר תברא כו'. (ג) רבא הוא דמסיק הכי אע"ג דרב יהודה הוה בשיטויא קמא יודע היה רבא שכך היתה הקושיא ומשמיה דרבי אלעזר [נאמרה] וכה"ג בפרק כירה (שבת מד. ושם) דאמר רב הונא מטה שיחדה למעות כו' ומותיב רב נחמן בר יצחק כו' אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב יהודה כו' ולא קאמר משמיה דרב הונא כדמעיקרא לפי שהיה יודע האמת שרב יהודה אמרה:

כגון שנשאה בגיטין דמיחזיא כגדולה. וא"ת לר' אלעזר למה איצטריך למיתני מיאונה לאחר וגירשה תרי זימני וי"ל דקמ"ל אע"ג דגירשה תרי זימני לא חיישינן (מ) למיחזי כגדולה: **לאיסור** כרת התרת לאיסור לאו לא כ"ש. פירש בקונט' איסור כרת דא"א שהמיאון מפקיע הקידושין והקשה ריב"ן דלא דמי איסור אשת איש למחזיר גרושתו דמיאון מפקיע הקידושין שאומרת אי אתי אבל גט לא מפקיע ולאו קושיא היא דמהאי טעמא שמפקיע המיאון איסור דאשת איש א"כ הויא כזונה אצלו ומותרת לחזור לו לאחר שגירשה כדתנן פרק שני דסוטה (דף יח:ושם) וריב"ן פירש איסור כרת התרת שמותרת בקרובין והוא בקרובותיה אפי' למי שיצאה ממנו בגט דהייט אשת אחיו ואחות אשתו ואין נראה דא"כ תיקשה למ"ד בסמוך כשם שאסורה לו כך אסורה לאחיו אלמא לאיסור כרת לא התרת: **ריש** מיאון אחר מיתה באחיו לו לא. דוקא הכא הוא דמיבעיא ליה באיסור שנייה דרבנן היא אבל באיסור ערוה דאורייתא תנן כל שיכולה למאן ולא מיאנה נראה תולגת ולא מתייבמת: היא

[גירסת הרי"ף המאמנת וכו' לאחר ומיאנה בו לאחר וגירשה לאחר ומיאנה בו בכל שיוצאת הימנו וכו']

[עי' תוס' כתובות עה: מ"ש בשם ר"ת]

הגהות הב"ח

(מ) בשנגה לאחר וגירשה לאחר ומיאנה בו זה בכלל כל כ"ל וכן בסמוך בגמ': (נ) שם אמר רבא ומאי קושיא. נ"ב מדברי תוס' ד"ה אמר ר' אלעזר משמע דגירסתם הוא כאן רבא וק"ל: (ג) שם דאיידי דמכרת: (ד) שם שבשת ולא אתיבתא: (ה) שם כך שלנו הרי שהיתה: (ו) שם ואיכא דאמרי אמר ר' יצחק בר אשיאן אמר רב כשם וכו' בקריצותיו וכמיזותיו גזילה: (ז) רש"י ד"ה כל שיוצאה וכו' אע"פ שיצאה מצל אחריו במיאון לא: (מ) ד"ה אם כי' ישמעאל וכו' הייט רב וכ' ישמעאל בר' יוסי דרב נמי: (ע) ד"ה לאיסור וכו' כ"ש דגליא מילתא דקמנה: (י) תוס' ד"ה אלמא וכו' אגופא דסיפא: (כ) בא"ד ניחא אסיפא כפ"ד ואח"כ מ"ה מיאון דידיה נמי לא ליגמיל גיטא דידיה אזיל ומשכב ומייתי לה: (ג) ד"ה אמר וכו' כגס סוא דמסיק וכו' יודע היה רבא: (מ) ד"ה כגון וכו' לא חיישינן דמיחזי כגדולה. נ"ב פי' ואם נשאת הו לאחר יוצאה במיאון:

הגהות הש"ס

גמ' כגון שנשאה בגיטין. אף דבמתני' תני לה נמגרשה כ' פעמים י"ל דמתני' נקט לה אגיטא דרבי דתרי זימני סוי מזקה ועולא נקט אגיטא דרבא"ע דג' זימני סוי מזקה כ"כ בתוספות ב"מ מ"ב סי' יג:

גליון הש"ם

גמ' כגון שנשאה בגיטין. אף דבמתני' תני לה נמגרשה כ' פעמים י"ל דמתני' נקט לה אגיטא דרבי דתרי זימני סוי מזקה ועולא נקט אגיטא דרבא"ע דג' זימני סוי מזקה כ"כ בתוספות ב"מ מ"ב סי' יג:

תורה אור

זה הכלל גט אחר מיאון אסורה לחזור לו מיאון אחר גט מותרת לחזור לו *הממאנת באיש ונשאת לאחר וגירשה לאחר ומיאנה בו (מ) לאחר וגירשה זה הכלל כל שיוצאה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון מותרת לחזור לו: **גמ'** אלמא אתי מיאון ומבטל גט ורמינהי הממאנת באיש ונשאת לאחר וגירשה לאחר ומיאנה בו לאחר וגירשה זה הכלל כל שיצתה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון מותרת לחזור לו אלמא לא אתי מיאון דחבריה ובטיל גיטא דידיה אמר רב יהודה אמר שמואל *תברא מי ששנה זו לא שנה זו (נ) אמר רבא ומאי קושיא ודלמא מיאון דידיה מבטל גט דידיה מיאון דחבריה לא מבטל גיטא דידיה ומאי שנא מיאון דחבריה דלא מבטל גיטא דידיה (ג) איידי דמכרת ברמיזותיו וקריצותיו אזל משבש ומייתי לה מיאון דידיה נמי לא ליבטל גיטא דידיה דאיידי דמכרת ברמיזותיו וקריצותיו אזיל משבש ומייתי לה הא כבר שבשא ולא (ד) אישבשא אלא אי קשיא דחבריה אדחבריה קשיא מיאנה בו והחזירה נתן לה גט ונשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה אסורה לחזור לו טעמא דנתארמלה או נתגרשה הא מיאנה מותרת לחזור לו אלמא אתי מיאון דחבריה ומבטל גיטא דידיה ורמינהי הממאנת באיש ונשאת לאחר וגירשה לאחר ומיאנה בו זה הכלל כל שיצתה ממנו בגט אסורה לחזור לו במיאון מותרת לחזור לו אלמא לא אתי מיאון דחבריה ומבטל גיטא דידיה אמר רבי אלעזר תברא מי ששנה זו לא שנה זו עולא אמר °כגון ששלשה בגיטין דמיחזיא כגדולה מאן תנא אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב *°מימינו בכסף שתינו עצינו במחיר° איכה ה יבאו בשעת הסכנה נתבקשה הלכה זו הרי שיצאה מראשון בגט ומשני במיאון מהו שתחזור לראשון שכרו אדם אחד בארבע מאות זוז ושאלו את ר' עקיבא בבית האסורין *ואסר את רבי יהודה בן בתירה בנציבין ואסר אמר רבי ישמעאל בר' יוסי לזו לא הוצרכנו *לאיסור כרת התרת לאיסור לאו לא כל שכן ברם כך שאלו הרי (ה) היתה אשת אחי אמו שהיא שנייה לו ונשאה אחיו מאביו ומת מהו שתמאן השתא ותעקרינהו לנישואין קמאי ותתייבם (צרתה) יש מיאון לאחר מיתה במקום מצוה או לא שכרו שני בני אדם בארבע מאות זוז ובאו ושאלו את רבי עקיבא בבית האסורין [ו]ואסר את רבי יהודה בן בתירה בנציבין ואסר אמר רב יצחק בר אשיאן ומודה רב שמותרת לאחיו של זה שנאסרה עליו פשיטא הוא ניהו דמכרת ברמיזותיו וקריצותיו אבל אחיו לא מהו דתימא ליגזר האי אטו האי קמ"ל ואיכא דאמרי אמר רב יצחק בר אשיאן (ו) [ז]כשם שאסורה לו כך אסורה לאחין והא אינה מכרת בקריצותיהם ורמיזותיהם גזירה אחיו אטו הוא: **מתני'** [ח]המגרש את האשה והחזירה מותרת ליבם ורבי

זה הכלל. כלומר אפילו פעמים הרבה גירשה והחזירה ומיאנה אם נשאת לאחר מתוך גט אסורה לחזור לו מתוך המיאון מותרת לחזור לו: **לאחר ומיאנה בו.** כלומר חזרה ונשאת לשלישי ומיאנה בו: **כל שיוצאה ממנו בגט אסורה לחזור לו.** אף על פי שיצתה משל (ז) אחרון במיאון לא בטליה לגיטא דידיה ובגמרא פרכינן ריש לסיפא: **גמ' תברא.** קשיין אהדדי: **ומאי שנא מיאון דחבריה דלא מבטל גיטא.** דקמא לאישתכויי לה לקמא: **דאיידי דמכרת ברמיזותיו וכקריצותיו.** דקמא: **אזיל ומשכב לה.** עד דממאנת בבתרא ומהדר לה: **הא שבשא ולא אשתבשא.** שהרי לאחר גירושין החזירה ולא יכול לפייסה שתעמוד עמו ומיאנה בו הילכך ליכא למיתב לה לשיבושא וכן כל היוצאת במיאון לא מייתינן לשיבושא דמסתמא פייסה כי הואי גביה שלא תמאן ולא אפייסה אבל כי נישאת לאחר מתוך הגט הולך ומפייסה ואמר מתחרט אני בגירושין והיא אוהבתו שהרי על כרחה יצתה ממנו הילכך הדרה וממאנת בשני: **הא מיאנה מותרת לחזור.** לראשון: **אלמא אתי מיאון דחבריה.** ומגלה על קטנות ומבטל גיטא מקמא: **שלשה בגיטין.** שהוציאה שלש פעמים בגט דמיחזיא כגדולה תו לא הדרא לחד מינייהו דלא אתי מיאון דאחר לבטולי אבל קודם שנתגרשה אתי מיאון דחבריה ומבטל גיטא ואי בעיא לאהדורה מהדר לה: **מאן תנא.** דאמרן לעיל מי ששנה זו לא שנה זו: **בשעת הסכנה.** שנגזר שלא יעסקו בתורה: **בכסף שתינו.** על ידי שכירות למדנו: את רבי ישמעאל בר' יוסי והתיר ל"ג אלא אדרב פליג ואמר לא את זו אסרו רבי עקיבא ורבי יהודה בן בתירה ותנאי דקאמר הייטו רב ורבי ישמעאל (ח) דרב נמי תנא הוא: **לאיסור כרת.** איסור אשת איש הפקעת ממנה בלא גט אלמא אין מעשה שלה כלום: **לאיסור לאו.** דמחזיר גרושתו לא כ"ש (ט) דגלי דקטנה היא ולא הוה גיטה כלום: **אשת אחי האם.** שנייה מדברי סופרים גזירה משום אשת אחי האב שהיא ערוה: **מסו שממאן.** בגישואין הראשונים שלא מהמת שנייה לו ותתייבם אבל באישות דערוה כגון אשת אחיו מאמו קטנה ומת ונשאה אחיו מאביו פשיטא לן דלא אתי מיאון לאחר מיתה למשרי ערוה לייבומה: **ומודה רב.** אע"ג דלא אתי מיאון דחבריה ומבטל גיטא דידיה נהי דלדידיה לא הדרה אבל לגבי אחיו כתבטל דלא תיהוי גרושת אחיו והא דקתני מתני' נתן לה גט אסורה בקרובין היכא דהו לא נפיק מאחריס במיאון דלא מיבטל גיטא דקמא: **פשיטא.** דהא תנן במתני' אתי מיאון ומבטל גיטא ואפי' דידיה לא אסרינן אלא מידי דמכרת ברמיזותיו אזיל ומשכב לה אבל אחיו ליכא למימר הכי: **מסו דפיסא ניגזור אחיו אטו אחיו סוף.** דאי שריא ליה לאחיו אמרי הא חזיגן דבטל גיטא ואתי ליהו למיגסב: **מתני' מותרת ליבם.** ולא אמרינן גישואין הראשונים מפילים יבמה לפני יבם והרי נאסרו עליו לותן גישואין בשעת שגירשה אחיו והויא ליה גרושת אחיו:

[פי' התורה נמשלה כמים ערוך ערך כרת]

לעיל מב. לד.

רש"ל

רש"ל מ"ז

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com